

РЕШЕНИЕ

№ 77

гр. Кюстендил, 04.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – КЮСТЕНДИЛ, I СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Ваня Др. Богоева

Членове: Евгения Хр. Стамова
Веселина Д. Джонева

при участието на секретаря Мая Др. Стойнева
като разгледа докладваното от Евгения Хр. Стамова Въззивно гражданско дело № 20221500500012 по описа за 2022 година

С решение №3/15.03.2021г. на Районен съд – *** по гр.д.№470/2020г. МЦ“****“ *** гр.*** е осъден да заплати на В. ГР. ГР., ЕГН **** с със съдебен адрес гр.***, ул.“****“№1, *** лева дружествен дял на наследодател, ведно със законната лихва от 29.05.2020г., претенцията за лихва за забава *** лв. за периода от 01.10.2018г. до 29.05.2020г. е отхвърлена, като неоснователна.

Срещу постановеното решение е подадена въззивна жалба вх. №125/30.03.2021г. на „Медицински център ****“ ***, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. ***, пл. „****“ №1, представлявано от управителя д-р К.Б., чрез пълномощника адв. В.З.. В жалбата се твърди недопустимост на решението в частта относно присъдената на ищеца В. ГР. ГР. сума – дружествен дял на наследодател, за разликата над предявения размер *** лева до присъдения *** лева и се прави искане за обезсилване на решението, в частта за разликата между сумата *** лева и сумата *** лева, която дружеството е осъдено да заплати на ищеца, в съответствие с приетото в съдебната практика (решение №127/2017 от 20.01.2018г. на ВКС, II г.о по

гр.д.№679/2014г., решение №16 от 03.02.2021г. на ВКС по гр.д.№1637/2020г. и решение №119 от 20.01.2020г., II г.о по гр.д.№4676/2018г.)Изложени са оплаквания за неправилно процедиране на съда, респ. непроизнасяне по възражение на ответника за прекомерност на заплатеното и претендирано от ищеца адвокатско възнаграждение. Отправено е искане за изменение на решението в частта за разноските.

В срока по чл.263, ал.1 ГПК насрещната страна не е подала отговор по тази жалба.

По делото е постъпила и въззивна жалба вх.№127/31.03.2021 г., подадена от В. ГР. ГР., ЕГН *****, с адрес: гр. ***в, бул. „****“ № **, вх.***, ет.***, ап.29, действащ чрез пълномощника адв. Х.В. от САК, със съдебен адрес: гр. **, обл. ***в, ул. „****“ №1в. В подадената жалба е изразено недоволство от решението на първоинстанционния съд в частта, в която е отхвърлена като недоказана, претенцията за мораторна лихва върху главницата за периода от 01.10.2018г. до 29.05.2020г., предявена на основание чл. 86 от ЗЗД, както и относно липса на произнасяне по пълния размер на претендираната мораторна лихва който възлиза на сумата ***.00 лева, а не ***.00 лева, както се е произнесъл съдът. Изложени са съображения за незаконосъобразност на решението в тези части, като се твърди липса на мотиви.В жалбата се съдържат и правни доводи във връзка с момента на настъпване на изискуемостта на вземане за дружествен дял при прекратяване на членство в дружеството, като е визирана датата 01.10.2018г. предвид законовото определение за парично задължение, носимо, а не търсимо по своя характер.Задължението е възникнало в деня на смъртта на съдружника 22.09.2018г. и е станало изискуемо на 30.09.2019г.- определено по размер на базата нарочен баланс, съставен в изпълнение на чл.125, ал.3 ТЗ.Тъй като законът е определил момента и начина на изчисление на задължението, въз основа на вписвания в търговските книги, водени от ответника, според жалбоподателя длъжникът не се нуждае от чуждо съдействие или покана за това – падежът на задължението е определен по смисъла на чл.84, ал.21 ЗЗД и не е необходима покана за изпълнение, предвид разпоредбите на чл.125, ал.3 ТЗ, чл.53 ТЗ и чл.68, б.„а“ ЗЗД.Настъпилата забава считано от края на месеца, в който е прекратено членството обосновава заплащане на законна лихва.Евентуално решението би било неправилно с оглед неприсъденото обезщетение считано от 18.02.2022г., когато такава покана е била получена. В

жалбата се съдържа искане за отмяна на решението в обжалваната част, като бъде уважена претенцията за обезщетение в размер на законна лихва в размер на общо *** лева за периода от 01.10.2018 г. до 29.05.2020 г., в това число: *** лв., върху сумата *** лева за периода от 01.10.2018г. до деня на частичното плащане - 14.01.2020 г. и 285.00 лева, върху сумата *** лева за периода от 15.01.2020г. до деня на завеждане на исковата молба. Претендират се и разноски.

По тази жалба е постъпил отговор вх.№ 154/22.04.2021г. от насрещната страна "Медицински център ****" **** чрез процесуалния представител адв. В.З..В отговора е изразено становище за неоснователност на жалбата.Сочи се, че правото на получаване на равностойността на дружествен дял на починал съдружник в дружеството не е оспорвано.За периода 22.09.2018г. до 03.01.2020г. В.Г. в качеството му на н-к на съдружника Г. Г. не е предприел никакви действия за уреждане на отношенията, произтичащи от членството на неговия наследодател в МЦ****.Едва на 03.01.2020г. била получена молба от В.Г. за приемането му за член на дружеството.Ответникът се позовава на обстоятелството, че в исковата молба ищецът признава получаването на 18.02.2020г. от МЦ**** на писмо от адв.Х.В., като пълномощник на В.Г. с искане за заплащане на сума, посочена в писмото, като „вариант за доброволно уреждане на отношенията“.Тъй като законът в чл.125, ал.1 ТЗ не е визирал определен срок на задължението за плащане равностойността на дружествения дял, според длъжника, то е търсимо и платимо считано от получаване на покана.Дружеството е било поканено да изпълни задължението си едва на 18.02.2020г.Претенцията за заплащане на обезщетение за периода от 01.01.2018г. е без връзка с фактите по делото и е неоснователна, при доказано бездействие на правоимащия във връзка с реализиране на правата му.Затова според изложеното в отговора, въззивната жалба съдържаща искане за заплащане на обезщетение в размер на сумата *** лева, за периода от 01.10.2018г. до деня на завеждане на исковата молба е неоснователна.Заявява се асоциация с “Новите дрехи на царя“ и искане за оставяне на жалбата без уважение.Претендират се разноски.

По повод исканията на страните за изменение на решението в частта за разноските, и поради липса на произнасяне по пълния предявен размер на претендираните мораторни лихви, съгласно определения на КнОС по гр.д. №201/21г. и 295/21г. са постановени допълнително 2 определения.

С определение №70, от 10.06.2021г. по гр.д.№1470/2020г. е оставено без уважение искането за допълване на решението в частта за законната лихва., а с определение от 11.11.2021г. искането за промяна размера на присъдени разноси..

Допълнителни жалби срещу постановените определения не са постъпили.

Нови доказателства не са посочени.

Въззивният съд, извършвайки по реда на чл. 267 ГПК проверка за допустимостта на подадените жалби, констатира, че жалбата на „Медицински център ***“ е подадена в срока за обжалване на първоинстанционното решение съгласно чл.259, ал.1 ГПК, от надлежни страна и следва да бъде разгледана по същество.

Произнасяне с обжалвания първоинстанционен съдебен акт по претенцията на В.Г. за заплащане на мораторни лихви за сумата над *** лева до *** лева липсва.С определение от 10.06.2021г. съдът е оставил без уважение искането за допълване на решението в частта за законната лихва.Това определение не е обжалвано.Съгласно чл.250, ал.1 ГПК страната може да поиска да бъде допълнено, ако съдът не се е произнесъл по цялото ѝ искане, а според ал.3 съдът се произнася с допълнително решение, което подлежи на обжалване по общия ред.

Тъй като жалба срещу“ определението“ не е подадена, актът обективиращ произнасяне по цялото искане, подлежи на самостоятелно обжалване и липсва годен за обжалване съдебен акт, по първоначалната жалба – тази жалба преценена, като молба за изменение на решението е била администрирана на ДнРС, съдът се е произнесъл оставяйки я без уважение, но постановения акт не е обжалван, възможност за произнасяне от въззивния съд по същество по тази част от жалба вх.№127/31.03.2021 г., подадена от В. ГР. ГР., ЕГН ***** липсва – допустима е жалбата срещу отхвърлителната част на решението за сумата до *** лева, като мораторни лихви.

След като прецени доказателствата по делото, доводите и възраженията на страните по отделно и в тяхната съвкупност, при условията на чл.235 ГПК съдът прие за установено следното:

С постановеното на 15.03.2021г. по гр.д.№1470/2020г. решение – МЦ“***“ *** е осъден да заплати на В. ГР. ГР., ЕГНВ ***** от гр.***,

сумата *** лв. – стойността на дружествения дял наследодател, ведно със законната лихва от 29.05.2020г., претенцията за лихва за забава *** лв. за периода от 01.10.2018г. до 29.05.2020г. е отхвърлена, като неоснователна.

Жалба срещу посоченото решение, в частта, в която предявения иск за заплащане равностойността делът на наследодателя на ищеца в посоченото дружество, поради смъртта му е уважен за сумата до *** лева, страните не са подали. На основание чл.296, ал.1 .2 от ГПК в посочената част решението е влязло в сила – в сила влизат решенията срещу които не е подадена въззивна или касационна жалба в определения от закона срок или подадената жалба е оттеглена; в последния случай решението влиза в сила от деня на влизане в сила на определението, с което се прекратява делото. На основание чл.299, ал.1 ГПК влязлото в сила решение формира сила на пресъдено нещо относно дължимостта на посочената сума, представляваща паричната равностойност на дружествения дял платима поради настъпила смърт на наследодател на ответника по жалбата респ. за това, че наследодател на ответника по жалбата(според твърдения в исковата молба неговият баща – д-р Г. В. Г.) е съдружник в дружеството, прекратяване на членството поради смъртта му, паричната оценка на притежавания от него дружествен дял). Дължимостта на сума въз основа на тези факти не се и оспорва във въззивната жалба – оспорена е дължимостта на сума за разликата над ***.00 лева до претендираните ***.00 лева, като оплакванията са за недопустимост на решението, в частта относно присъдената сума в посочения размер.

При допустимост на подадената от В. ГР. ГР. чрез адв.В. жалбата срещу отхвърлителната част на решението за сумата *** лв., претендирана, като обезщетение за забава – мораторни лихви, за периода от 01.10.2018г. до 14.01.2020г., относими към този въпрос са факти и обстоятелства, от значение за датата на настъпване на изискуемост на вземането.

Най- значимия факт в тази посока е обстоятелството, че преди предявяване на иска, с дата от 13.02.2020г. е поканен до управителя на МЦ“****“ *** от адв.Х.В., като пълномощник на В.Г. за плащане на сумата 12 000 лв, от която да се приспаднат получени 500 лв, като парична равностойност на подлежащия на плащане дружествен дял.В поканата е посочен срок за плащане до 31.03.2020г. и за получаването и от дружеството е представено известие за доставяне, обратна разписка ИД PS 4270 00 3 TDO

Р, според отразеното в която поканата е връчена на 18.02.2020г. на Е.А. – факт който се признава в отговора на исковата молба, но не е обявен за безспорен и ненуждаещ се от доказване с доклада по спора.

Другото обстоятелство, което следва да бъде отбелязано е, че постановеното от Кюстендилския районен съд решение ,в частта, в която „Медицински център ***„ *** е осъдено да заплати на В. ГР. ГР., ЕГН ***** от гр.***, ул.“****“№1в сумата до *** лева, като равностойност на принадлежал на наследодателя на ищеца дружествен дял решението не е обжалвано, на основание чл.296 т.1 от ГПК е влязло в сила и на основание чл.297 ГПК е задължително за съда, който го е постановил, на основание чл.298, ал.1 ГПК - за същите страни, искане и на същото основание и според чл.299, ал.1 ГПК спорът предмет на решението не може да бъде пререшаван, следва, че е налице акт, признаващ между страните по делото, дължимостта на посочената сума *** лева, като равностойност на дружествен дял, принадлежал на наследодателя на въззивника т.е доказано е съществуващо парично задължение по смисъла на чл.86, ал.1 ЗЗД.

Ищецът признава, че е получил от ответника сума 285 лева, плащане, станало на 14.01.2020г.

Няма твърдения и доказателства за получена от МЦ“****“ *** покана за сумата *** лева, претендирана, като равностойност на дружествен дял преди датата 18.02.2020г., събитие осъществило се в хода на производството.

Предвид изложените обстоятелства и действието на разпоредбите на чл.86, ал.1 ЗЗД съдът намира подадената жалба за неоснователна.Съображения:

Според чл.125 ТЗ т.1 - участието на съдружника се прекратява:1. при смърт или поставяне под пълно запрещение, а според ал.3 имуществените последици се уреждат въз основа на счетоводен баланс към края на месеца, през който е настъпило прекратяването.

Чл.127 разпорежда, че всеки съдружник има дружествен дял от имуществото на дружеството, размерът на който се определя съобразно дела му в капитала, ако не е уговорено друго.

Според чл.129 ТЗ – дружественият дял може да се прехвърля и наследява.

В ТЗ в частта регламентираща статута на дружествата и частта, регламентираща същността и начина на функциониране на дружеството с

ограничена отговорност, липсва разпоредба, която да установява конкретен срок за изпълнение на задължението за плащане равностойността на дружествен дял при напускане на съдружник.

Според чл.63 от ЗЗД - всяка от страните по договора трябва да изпълнява задълженията си по него точно и добросъвестно, съобразно изискванията на закона и да не пречи на другата страна да изпълнява и тя своите задължения по същия начин.Задължението трябва да бъде изпълнено с грижата на добър стопанин освен в случаите, в които законът изисква друга грижа.

Според чл.69 от ЗЗД - ако задължението е без срок, кредиторът може да иска изпълнението му веднага.Ако изпълнението е предоставено на волята или на възможностите на длъжника, кредиторът може да поиска от районния съд да даде на длъжника достатъчен срок.

Според чл.75 ЗЗД - изпълнението на задължението трябва да бъде направено на кредитора или на овластено от него, от съда или от закона лице. В противен случай то е действително само ако кредиторът го е потвърдил или се е възползвал от него.

Чл.84 от ЗЗД установява правилото, че когато денят за изпълнение на задължението е определен, длъжникът изпада в забава след изтичането му. Но ако този ден е изтекъл след смъртта на длъжника, неговите наследници изпадат в забава след изтичане на 7 дни от поканата.

Когато няма определен ден за изпълнение, длъжникът изпада в забава, след като бъде поканен от кредитора.При задължение от непозволено увреждане длъжникът се смята в забава и без покана.

Според чл.86 ЗЗД -при неизпълнение на парично задължение, длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата. За действително претърпени вреди в по-висок размер кредиторът може да иска обезщетение съобразно общите правила.

Законовите разрешения във връзка с начина на изпълнение на задълженията, обосновават извод, че при парично задължение, независимо, дали е носимо, което е без определен ден за изпълнение длъжникът изпада в забава, едва след покана за плащане.

Забавата на длъжника е основание за начисляване на мораторни лихви.В случая е доказано съществуващо парично задължение за МЦ“****“ ***, преди

предявяване на иска покана за плащане на съществуващото вземане кредиторът – ищец В.Г. не е бил отправил.Покана е отправена, получена едва в хода на производството на 18.02.2020г. и на основание чл.86 ЗЗД във вр. с чл.84 ЗЗД обосновава извод за дължимост на законна лихва едва от този момент. Липсва основание за плащане на обезщетение за забава за периода преди подаване на исковата молба респ. от 01.10.2018г.(каквото е искането в жалбата) или от 01.01.2018г.(каквото е искането в уточняваща исковата молба - т.е още преди смъртта на наследодателя).

Ищецът е поискал да му бъде присъдена законна лихва, считано от подаване на исковата молба в съда.Лихва е присъдена, а такава за периода преди подаване на исковата молба в съда до датата на подаване на исковата молба в съда 29.05.2020г.(рег.№28079/01.06.2020г.) не е дължима.Подадената от Г. жалба е неоснователна.

Подадената от МЦ“*** „*** въззивна жалба следва да бъде уважена респ. обжалваното решение обезсилено, в частта ,обективизираща произнасяне за присъдена сума над *** лева до *** лв.

Предмет на производството пред ДнРС е искова молба, подадена от В.Г. срещу МЦ“***“ ***.Изложени са обстоятелства относно дължимостта на равностойност на дружествен дял, с оглед факта на смъртта, настъпила на 22.09.2018г. на Г. Г. – съдружник в дружеството, отправена молба за приемане то на В.Г. за съдружник в дружеството и отправена покана за справедливо и законосъобразно уреждане на имуществените отношения по повод прекратеното членство, получена от ответника на 18.02.2020г.В съответствие с изложените твърдения е заявено искане за осъждане на дружеството да заплати на ищеца, сумите, както следва: *** лв., парична равностойност на дружествените дялове, притежавани от наследодателя на В.Г. – д-р Г. Г., сумата 838 лв.- непогасена част от акцесорното задължение за законна лихва(цялото в размер на 1338 лв) за периода от 01.10.2018г. до датата на завеждане на исковата молба,разноски.

С молба постъпила по делото на 24.06.2020г. исковата претенция е уточнена, като вземане за сума *** лв., представляваща неплатена част от паричната равностойност на дружествен дял, притежаван от наследодателя на В.Г. – д-р Г. Г.(цялата в размер на *** лв., от която е приспадната заплатената на 14.01.2020г. сума 500 лв., ***.30 лв. – **обезщетение за забава**

в размер на законна лихва от 01.01.2018г. до деня на завеждане на исковата молба, в това число 1033.58 лв. върху сумата * лв. за периода 01.10.2018г. до деня на частичното плащане – 14.01.2020г. и 285.72 лв. върху самата *** лв. за периода от 15.01.2020г. до датата на завеждане на исковата молба, както законна лихва върху сумата *** лв., за периода от завеждане на исковата молба до окончателното изплащане, разноси.**

С молба от 23.02.2021г. – л.22 от делото адв.В., като пълномощник на В.Г. прави искане за допускане **увеличение на искове, както следва: за сума *** лв.,** незаплатена част от паричната равностойност на дружествен дял, притежаван от Г. Г. – наследен от В.Г. и сумата *** лв., обезщетение за забава в размер на законната лихва, от 01.01.2018г. до деня на завеждане на исковата молба, в това число *** лв. върху сумата *** лв. за периода 01.10.2018г. до деня на частично плащане -14.01.2020г. и 285 лв., върху сумата *** лв., за периода 15.01.2020г. до деня на завеждане на исковата молба, законна лихва върху сумата *** лв. за периода от завеждане на исковата молба до окончателното изплащане.

С определение от с.з., проведено на 23.02.2021г. съдът приема молбата за увеличение на искове, като отбелязва иск за сумата 9385 лева.

Според чл.6, ал.1 ГПК -съдебните производства започват по молба на заинтересованото лице или по искане на прокурора в определените от закон случаи, според ал.2 -предметът на делото и обемът на дължимата защита и съдействие се определят от страните. В трайно установената от Върховния касационен съд съдебна практика (срв. решение № 439/23.07.2010 г. по гр. д. № 476/2009 г., IV г. о., решение № 196/15.10.2013 г. по гр. д. № 1348/2012 г., III г. о., решение № 226/08.12.2016 г. по гр. д. № 1349/2016 г., III г. о.) се приема, че когато в нарушение на принципа на диспозитивното начало съдът се е произнесъл по предмет, за който не е бил сезиран, постановеното от него решение е недопустимо. Произнасянето по претенция, която не е заявена с искова молба или по реда на изменение на иска, е в нарушение на принципа на диспозитивното начало, водещо до недопустимост на съдебния акт в тази част. При липса на искане за заплащане на сума над *** лева до *** лв., като равностойност на дружествен дял, осъдително решение за сума за тази разлика е недопустимо и следва да бъде обезсилено.

Жалбоподателят МЦ“*** „ *** е представил списък на разноси, но

искане за заплащане на разноски не е направено, поради което съдът не присъжда разноски, независимо от основателността на жалбата.

Неоснователността на жалбата на насрещната страна – ищец в първоинстанционното производство, обосновава неоснователност на искането съдържащо се в жалбата за заплащане на разноски. В отговора по тази жалба се съдържа искане за заплащане на разноски, което съдът не може да уважи. По делото е представен договор за правна защита и съдействие, за заплатено адв.възнаграждение възлизащо на 500.00 лв., от МЦ“****“ в полза на адв.З.с основание пр.защита и съдействие по гр.д.№12/2022г.В представения договор за правна помощ и съдействие не е посочено, дали и каква сума е заплатена във връзка със защита отделно срещу жалбата на Г. - поради липса на разграничение разноски не могат да бъдат присъдени. В този смисъл е даденото в определение № 336 от 7.05.2013 г. на ВКС по ч. т. д. № 638/2012 г., II т. о., ТК разрешение - разпоредбите на чл. 78, ал. 1 и ал. 3 ГПК регламентират правото на разноски на страните: когато искът е уважен само за една част, а за останалата отхвърлен, заплатените от ищеца такси, разноски по производството и възнаграждението за един адвокат, ако е имал такъв, се заплащат от ответника съразмерно с уважената част на иска. Ответникът също има право да иска заплащане на направените от него разноски съразмерно с отхвърлената част на иска. И в двата случая се присъждат всички направени разноски съразмерно уважената или отхвърлената част от иска. Посочените правни норми намират приложение и във въззивното производство, в което страните могат да направят различни разноски, с оглед различния размер на обжалвания интерес, напр. за държавна такса, адвокатско възнаграждение и други разноски с оглед необходимостта от извършване на допълнителни съдопроизводствени действия. Когато и двете страни по спора са обжалвали първоинстанционното решение и същото е потвърдено изцяло от въззивната инстанция, направените от тях разноски за собствените им въззивни жалби не се възлагат върху другата страна, а остават за тяхна сметка. Ако някоя от страните е направила разноски, относими към защитата срещу подадената от другата страна въззивна жалба, то тези разноски следва да бъдат присъдени по правилата на чл. 78 ГПК. В случая такива разноски не се установяват.

В обобщение обжалваното решение следва да бъде обезсилено, в частта за уважаване на предявения иск с правно основание чл.125, ал.3 ТЗ за сумата над *** лева до *** лева и потвърдено в останалата част.

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА решение №3/15.03.2021г. на Районен съд – *** по гр.д. №470/2020г. с което МЦ“****“ *** гр.*** е осъден да заплати на В. ГР. ГР., ЕГН ***** със съдебен адрес гр.***, ул.“****“№1 сумата над *** до *** лева, дружествен дял на наследодател, ведно със законната лихва от 29.05.2020г. и ПРЕКРАТЯВА производството по делото в тази част.

ПОТВЪРЖДАВА решение №3/15.03.2021г. на Районен съд – *** по гр.д. №470/2020г. в частта, в която предявеният от В. ГР. ГР., ЕГН ***** със съдебен адрес гр.***, ул.“****“№1 срещу МЦ“****“ ***, ЕИК ***, седалище и адрес на управление гр.***, площад "****"№1 иск - претенция за лихва за забава за сума *** лв. за периода 01.01.2018г. - 29.05.2020г. е отхвърлена, като недоказана.

Решението на основание чл.280, ал.3 т.1 ГПК не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____